

УДК 630.383

Горбань Р. І., студент

*Науковий керівник: Дідик Я. М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту
організацій і адміністрування*

Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна

ЛІСОВІ ДОРОГИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Лісові дороги є ефективним інструментом сталого природокористування для забезпечення збереження лісів, як найважливішого елементу навколишнього природного середовища. Лісові дороги повинні забезпечити повноцінне ведення лісового господарства, що полягає у здійсненні комплексу заходів з охорони, захисту, раціонального використання та розширеного відтворення лісів, а також запобігання можливих шкідливих наслідків людської діяльності. Крім цього, розвиток дорожніх мереж позитивно впливає на інтенсифікацію та розширення можливостей суміжних галузей (сільського господарства, мисливства, туризму тощо). Наявність розвиненої мережі доріг у лісовому фонді передусім дає змогу якісно виконувати лісозаготівельні роботи, своєчасно проводити лісовідновлення, налагодити належний догляд за лісом, забезпечити ефективну боротьбу з пожежами і шкідниками лісу.

Лісові дороги споруджують для створення безпечних умов руху спеціальних транспортних засобів з розрахунковою інтенсивністю, швидкістю і навантаженням. Існують певні обмеження щодо загальнодоступного використання лісових доріг, які відображають у їх проектах та реалізують шляхом встановлення відповідних засобів організації дорожнього руху (дорожніх знаків, шлагбаумів тощо) [1, с.286].

Лісові автомобільні дороги загалом поділяють на дороги лісогосподарського та лісопромислового призначення. Лісогосподарські дороги споруджують, в основному, для виконання лісогосподарських заходів (лісовідновлення, догляду за лісом, охорони лісу тощо), лісопромислові дороги – для виконання вантажних перевезень (транспортування деревини, технічних засобів і спеціальних вантажів) під час лісозаготівельних чи інших виробничих процесів. Загалом такий поділ доріг є дещо умовним, оскільки на практиці в багатьох випадках лісові дороги експлуатують як працівники лісового господарства, так і лісозаготівельники, а також місцеве населення, рекреанти, туристи. На сучасному етапі покращення лісової транспортної інфраструктури лісогосподарських підприємств, в основному, відбувається шляхом будівництва, реконструкції і ремонту лісових автомобільних доріг лісогосподарського призначення та доріг протипожежного призначення.

Обласна цільова Програма розвитку лісового господарства Львівської області на 2017-2021 роки (табл. 1) серед багатьох напрямів діяльності передбачає будівництво і догляд за лісовими дорогами [2].

Таблиця 1 – Лісові дороги Львівського ОУЛГ(км)

Назва	Значення показника за роками					
	2017	2018	2019	2030	2021	разом
Будівництво лісових доріг	9,9	9,1	6,0	6,0	7,0	38,0
Реконструкція і відновлення лісових доріг лісогосподарського призначення	54,5	53,5	52,3	53,9	54,2	268,4

Окрім наземних лісових доріг використовуються підвісні лінвові дороги . Це такі дороги, які містять транспортні засоби (вагонетки, каретки), підвішені на лінві, розташованій на опорах вище від рівня поверхні землі. Вантажною підвісною лінвовою дорогою вважають устаткування для транспортування вантажів у підвісних вагонетках або за допомогою інших вантажозахоплювальних пристроїв між кінцевими станціями і проміжними опорами за допомогою одного або кількох лінв, підвішених уздовж лінії руху.

Розвинена інфраструктура лісових доріг є важливою складовою усього лісогосподарського процесу. Саме завдяки лісовим дорогам лісівники мають змогу охороняти лісові насадження від пожеж, незаконних рубок, вони дають доступ до ділянок аби проводити на них догляди за лісовими культурами і молодняками, та виконувати інші лісогосподарські заходи. Також лісові дороги часто використовуються населенням, які приїжджають до лісу за грибами, ягодами і для відпочинку. Досить часто сільські мешканці для того, щоб скоротити дорогу від одного села до іншого прямують навпростець через ліс. Лісові дороги – це артерії лісу, на яких вирує своє життя, вони надзвичайно важливі та мають витримувати неабияке навантаження. І щоб вони не втрачали своїх функцій за ними необхідно доглядати і вчасно ремонтувати. Отже лісові дороги відіграють надзвичайно важливу роль в охороні довкілля і збалансованому природокористуванні.

Список література

1. Рудько І. М. Структурна систематизація критеріїв для класифікації лісових доріг. *Науковий вісник НЛТУ України*, вип. 25.8, 2015. С. 286–292.
2. Обласна цільова Програма розвитку лісового господарства Львівської області на 2017-2021 роки. URL: https://lvivlis.gov.ua/cil_ovi_programy (дата звернення 01.04.2020).